NALEŻYTOŚĆ POCZTOWA OPŁACONA RYCZAŁTOWO GOTÓWKĄ

№ 30. Nowy Targ, dnia 24. lipca 1921. Rok IX.

GAZETA PODHALAŃSKA

Nakładem Podhalańskiej Spółki Wydawniczej w Nowym Targu.

„Gazeta Podhalańska" wychodzi na każdą niedzielę.

Adres redakcyi i administracyi: Nowy Targ, RYNEK 4. I p. — Rękopisów nie zwraca się, listów nieopłaconych nie przyjmuje się. Do listów wymagających odpowiedzi, należy dołączyć markę na odpowiedź. Reklamacje (nie zaklejone) są wolne od opłaty pocztowej. — „Gazeta Podhalańska" kosztuje na cały rok w Polsce 200 marek, za granicą 300 marek — W Ameryce 2 dolary. — Numer pojedynczy 8 Mk.

Przed zjazdem Podhalan.

W dniach 14 i 15-ego sierpnia stolica ziemi podhalańskiej Nowy Targ ugości zacnych Rodaków z daleka, a to inteligentów górali.

Pamiętając wiele to ci nasi rodacy zdziałali dla naszego Podhala, jak z krańców świata często tęsknią za nami i za swą ojczyzną, czekamy na nich z otwartemi ramionani i spodziewamy się ich wielu.

Na tym zjeździe chcielibyśmy widzieć także delegatów kół związku Podhalan i delegatów wsi podhalańskich.

Trudno jest bowiem obradować nad sprawami ludu, bez ludu i trudno jest tym gościom z daleka wiedzieć, czego tej naszej kamiennej ziemi potrzeba!

A przecież prócz tego, że razem się zobaczymy i ze sobą pomówimy, spodziewamy się że i niejedna dobra myśl i niejedna poważna sprawa, może z tego naszego spotkania wyniknąć.

Zawsze bowiem z tych zjazdów coś dobrego dla Podhala zostawało.

To obmyśliło się jakieś wydawnictwo, to jakąś szkołę, to jakąś subwencję dla szkół i muzeów Podhala, zawsze coś się zrobiło!

Przedewszystkiem zaś ta praca oświatowa i społeczna zjednała Podhalu dobre imię w Polsce, a dobra sława nawet i dziś wiele znaczy.

To też kto z naszych Rodaków, z naszych Przyjaciół z naszych Sympatyków może, zapraszamy na zjazd w dniach 14 i 15 ego sierpnia do N. Targu.

Na tym zjeździe prócz serdecznej rozmowy ze sobą zrobimy obrachunek cośmy zrobili, a co nam jeszcze zrobić koniecznie trzeba.

Prezydjum Związku Podhalan i Redakcja Gazety podhalańskiej na ten zjazd serdecznie zapraszają.

Szanujmy lasy.

...... ziemi ojczystej i ... swego nie znacie,
Sami nie wiecie co posiadacie!

Skaliste Podhale nasze zawdzięcza piękność swoją nietylko niebotycznym wirchom Tatrzańskim poczerpanym turniom, łańcuchom górskim i pieniącym się potokom ale na piękność przyrody tej składają się w znacznej mierze nasze przebogate w drzewostan lasy szpilkowe, wonięjące tysiącem zapachów do których tęsknią i których szukają tysiące piersi mieszkańców miast i okolic bezleśnych.

Czemże byłoby to Podhale bez tej naturalnej zielonej ozdoby swojej? Czy do nagich gór lub dolin górskich biegnących korytami naszych rzek i potoków zjeżdżałoby tyle „gości," gdyby nie nadzieja skąpania płuc w powietrzu górskiem, przesyconem żywiczną wonią naszych lasów?

Lasy to nasze, łagodzące ostrość klimatu krainy podtatrzańskiej ściągają tu owe tysiączne rzesze poszukające zdrowia lub odpoczynku i sypiące miejscowej ludności hojnie groszem za wszystko.

Gdybyśmy tylko to jedno zawdzięczali naszym lasom już byłby potężny powód do szanowania

i pielęgnowania lasów. Lecz oprócz tego „przyciągawczego“ charakteru mają lasy nasze olbrzymie znaczenie jako realny czynnik ekonomiczny, przedstawiają one rzeczywistą olbrzymią i na gotówkę ocenić się dającą wartość, jakiej pozazdroscić nam mogą okolice o wiele żyżniejsze a bezleśne.

Namacalną realną wartość swą przedstawiają lasy górskie, utrzymując korzeniamii gąszczem swych drzew wprost ziemię którąby inaczej spłukały ulewne deszcze i wezbrane wody górskie. One to zatrzymują w sobie, w gęstwinie swych mchów i młodników owe masy wód pędzących ku dolinom, wydzielając je następnie oszczędnie i roztropnie jak mądry gazda. Swym niższym sąsiadom. Zkąd powodzie w gurach leśćistych prawie są nieznane, a posucha nigdy nie spali tak doszczętnie plonów rolnika, jak się to zdarza w okolicach bezleśnych.

Ale oprócz tych korzyści jakie dają nam lasy żywe nieocenioną wprost przedstawiają korzyść jako masa drzewna, jako materjał ludzkim potrzebom służący. Drzewo lasów podhalańskich o słojach bardzo gęstych jest pierwszorzędnym materjałem budowlanym i stolarskim i jako taki poszukiwanym i drogo szanowanym. Wiedzą o tem liczni handlarze drzewa uwijający się od dawnych lat po Podhalu i zarabiający na naszych drzewostanach krocie tysięcy.

A ludzie nasi bardzo mało cenią sobie te lasy, te „smreki“ „jodełki“ i „sosenki,“ które tylko wiatr zasiewa gdzie chce, bydło puszczane samopas po lesie depcze a niedorostki wiejskie wyrywają i wyłamują na „watry.“

Oprócz kilku może kompleksów lasowych na Podhalu, stanowiących własność większą i umiejętnie zagospodarowanych przez fachowych leśników lasy podhalańskie na ogół opłakany pod względem gospodarczym przedstawiają widok. Wyręby leśne latami całemi zarośnięte tylko „malinikami“ pokrywają cemi wstydliwie goliznę gruntu, skraje lasów zwykle okaleczone odsłaniają wnętrza o różnego wieku porach, pośród których sterczą potężne, „suchařze“ owe trupy leśne zjedzone przez kornika i wczas nie usunięte gołe polany wśród lasów zarosłe tylko bezużyteczną „psiarką“ wszystko to jest smutnym dowodem że ludzie do których lasy te należą, nie zdają sobie sprawy z wartości i znaczenia lasów, że nie umieją korzystać z bogactwa, którem obdarza ich sama przyroda, wymagająca jednak od człowieka więcej uświadomienia i pewnej ilości pracy.

Ludzie nasi mało sobie cenią las, którym gospodarzyć nie umiejąc, małą z niego tylko korzyść odnoszą, podczas gdy faktycznie las umiejętnie zagospodarowany i racyonalnie eksploatowany przynosi więcej dochodu niż niejedna rola nie mówiąc już o kwaśnych łąkach lub jałowych pastwiskach, wdzierających się coraz gęściej pomiędzy leśne obszary kurcząc je i schylając na stoki i zbocza górskie, urwiska i najdziksze bezsłoneczne upłazy.

Odbierając ziemię łasom i nie zalesiając gruntów na których powinny szumieć drzewa zamiast nikłej trawy (psiarki) wycinając przedwcześnie młody drzewostan i nie czyszcząc lasu z sucharów i kornika nietylko pozbywamy się znacznych korzyści, jakieby nas czekały ale wyrządzamy i sobie i społeczeństwu dotkliwe i namacalne szkody.

Czem jest las i jakie korzyści przynosi już w czasach normalnych powiedzieliśmy wyżej. O ileż większe znaczenie mają lasy nasze w obecnym czasie!

Oto kraj nasz spustoszony wojną tysiące siedzib ludzkich domów i zabudowań gospodarskich poszło z dymem lub na buduwę rowów strzeleckich. Te siedziby trzebą teraz odbudować tysiącom ludzi tam na kresach i tu wewnątrz kraju (Gorlice okolice Tarnowa i t. d.) potrzeba materjału na odbudowę Przemysł polski budzić się powoli zaczyna, powstają już nowe fabryki i odbudowują się dawne.

Polska otrzymała dostęp do morza i musi myśleć o budowie własnych okrętów czy małych statków łodzi i galarów na Wiśle i innych spławnych rzekach. Otwarły się nam granice państw ościennych i dalszych do handlu (a cóż lepiej do handlu i wywozu z Polski nadaje się jak nie drzewo naszych bogatych lasów?) Da Bóg dostaniemy Szlązk Górny z setkami kopalń, w których potrzeba tysięcy „kopalniaków“.

Czy na odbudowę domów, czy fabryk czy na okręty i galary, czy na handel z zagranicą, czy do kopalni górnoszląskich potrzeba będzie drzewa drzewa i jeszcze raz drzewa! Jakie wspaniałe perspektywy otwierają się dzisiaj przed posiadaczami naszych lasów, byleśmy tylko zrozumieli należycie interes własny i umiejętnie zużytkowali te skarby naturalne jakiemi obdarzyła nas matka przyroda, byleśmy tylko tych skarbów nie zmarnowali lecz wykorzystali je na pożytek własny i społeczeństwa!

Znaczenie lasów w gospodarstwie narodowem zrozumiał już nasz Rząd, upatrując w nich słusznie źródło bogactwa krajowego wydając szereg ustaw regulując eksploatację lasów do celów budowlanych i opałowych oraz tworząc liczne szkoły i akademie lasowe, mające wychować fachowych leśników i inżynierów dla przemysłu drzewnego (tartaki, papiernie, fabryki, cellulozy i tp.) mającego w naszym kraju bogatym w surowiec pierwszorzędne znaczenie

Wkrótce już może pozbędziemy się Niemców i Czechów zatrudnionych dotąd jako leśniczych i inżynierów w naszych zakładach przemysłowo lasowych, obsadzimy te posady własnymi ludźmi

a tak nie będzie Polska tuczyła wrogów swych własym chlebem a polscy leśniey i inżynierowie ujmą w swe ręce tę ważną gałąź gospodarstwa krajowego, źródło bogactwa narodowego i na korzyść własnego społeczeństwa gospodarzyć tem będą.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Stanisław Wiśniowski
słuchacz inżynierji lasowej

Pożałowania godna gospodarka rybna na Podhalu.

Dochodzą nas skargi z wielu stron na rabunkową gospodarkę rybną na Podhalu.

Wiele powodów złożyło się na to, że gospodarka na wodach Podhala jest pożałowania godną.

Obecnym panem wód i ryb Podhala jest Towarzystwo sportu wędkowego z Krakowa, które za śmiesznie niską cenę wydzierżawiło przed wojną prawo połowu ryb na wodach Podhala i ma je jeszcze kilka lat wykonywać.

Gospodarka, którą to przygodne Towarzystwo na wodach Podhala prowadzi jest iście skandaliczną

Przedewszystkiem Towarzystwo to nie mając w swojem gronie Podhalan i nie znając tutejszych ludzi, nie może dopilnować, by narybku w wodach Dunajca nie niszczono różemi środkami wybuchowemi w iście barbarzyński sposób.

Kontrola zaś policji państwowej na tak wielkiej przestrzeni jest prawie niemożliwą, gdyż aby nie było tej dzikiej masakry ryb, musiałby każdej ryby pilnować kto inny z policji państwowej, a to jest niewykonalne. Jest też faktem niezaprzeczonym, że na kłusowników rybnych, którzy muszą mieć niezłą służbę wywiadowczą niema lekarstwa, a świadczy o tem najlepiej zupełne prawie wyniszczenie rybostanu w rzekach Podhala.

Stan ten jest tem smutniejszy, że Tow. sportu wędkowego nie stara się zupełnie o zarybienie ryb i wykorzystując, a raczej pozwalając obławiać się do syta rybami różnym kłusownikom, niema żadnych wylęgarni ryb.

Inaczej korzystali z prawa połowu ryb hr. Zamojski w Zakopanem, albo też zwykły nasz góral p. Gut z Poronina. którzy starali się o przysporzenie majątku rybnego Podhalu.

Nie wyliczamy wielu innych grzechów Towarzystwa przeciw rybostawowi Podhala, ale stwierdzamy, że ten beznadziejny stan na wodach Podhala długo trwać nie może i że Związek Podhalan, jako moralny gospodarz tej ziemi starając się o podniesienie bogactwo Podhala musi się tą sprawą zaopiekować i tej fatalnej gospodarcze rybnej na wodach Podhala, jak najrychlej kres położyć!

Dokona wtedy czynu, na który już dawno czeka Podhale!

Dla gazdów.

(Dokończenie.)

A zatem koń między 6-tym a 8 ym rokiem ma cęgi poprzeczno owalne między 8 a 10 rokiem ma średnie poprzeczno owalne, między 10 a 12 rokiem ma wszystkie zęby poprzeczno owalne a cęgi najbardziej do okrągłych zbliżone. Między 12 a 14 rokiem są powierzchnie trące okrągłe na cęgach, między 14 a 16 rokiem na średnich, a między 16 a 18 rokiem na okrajkach i w tym ostatnim okresie t. j. między 16 a 18 rokiem cęgi zaczynają przybierać kształt trójkątny. W okresie zębów trójkątnych są powierzchnie zębów trójkątne na cęgach między 18 a 20 rokiem, na średnich między 20 a 22 a na okrajkach między 22 a 24 rokiem życia i w tym to ostatnim okresie cęgi przybierają kształt przewrotnie owalny. Dalsze oznaki dla poznania wieku konia są rejestra w zębach siecznych górnych, karby na okrajkach górnych długość zębów i kąt pod jakim są ustawione zęby szczęki dolnej do zębów szczęki górnej. Dołki w zębach górnych są dwa razy większe głębsze od rejestrów w zębach dolnych i dlatego ścierają się one później niż w zębach dolnych, to też dlatego jest widoczny ślad rejestru na cęgach górnych w 9 tym roku życia, na średnich w 10-tym roku, a na okrajkach w 11 roku życia.

Ponieważ ścieranie się rejestrów na zebach górnych jest mniej regularne niż na zębach dolnych, dlatego zmian na tych zębach nie można uważać za ściśle pewne oznaki wieku konia. Karby czyli wręby na okrajkach górnych powstają w taki sposób, ze szczęki w miarę starzenia się konia wydłużają się, a wydłużanie to nie jest równoczesne a więc i nie równomierne. W 9 tym roku życia wydłuża się szczęka dolna więcej niż szczęka górna i dlatego okrajki dolne nie trą całej powierzchni okrajków górnych i niestarte tylne krawędzie okrajków górnych tworzą klinowate na dół sterczące wręby.

W 10 tym roku życia przedłuża się szczęka górna i wyrównuje się szczęka dolna a w następstwie tegoż karby się ścierają i znikają. Podobne karby widzimy około 15 ego roku życia po raz drugi a czasem i około 20 ego roku życia po raz trzeci. Długość zębów i kąt pod jakiem są względem siebie ustawione zęby górne do dolnych przyczyniają się także do oznaczenia w przybliżeniu wieku konia. Zęby niskie, tworzące ze sobą kąt największy, oznaczają konia młodego, zęby długie pod ostrym kątem do siebie ustawione oznaczają konia starego. Są jeszcze i inne oznaki wskazujące wiek konia i tak: wyraźnie rysujące się kości głowy, głębokie doły skroniowe, pofałdowane powie

wieki górne, głęboki dół sankowy, warga dolna i broda obwisłe pęczki siwych włosów u koni maścistych i pęczki włosów kasztanowatych lub brunatnych po całej skórze rozsianych u koni siwych (hreczką zwanych) są ogólnymi znakami starości konia.

Handlarze koni umieją nawet rejestra sfałszować więc przy kupnie konia trzeba uważać i na inne oznaki.

Józef Szczepanik.

Wieści z Polski i ze świata.

Wstrzymanie wykupu majątków. Prezes Głównego Urzędu Ziemskiego zawiadomił magistrat m. st. Warszawy o wstrzymaniu przymusowego wykupu majątków położonych w sferze interesów miejskich i przeznaczonych do rozbudowy miasta w m. Warszawie, Krakowie we Lwowie, Poznaniu i Łodzi.

Sprawa Górnego Śląska ma być rozstrzygniętą we wrześniu.

Nowa wojna. Jenerałowi Żeligowskiemu wypowiedziała Białoruś wojnę. Jest to papierowa wojna.

Wysłannik papieski przeciw Polsce. Komisarz apostolski monsignore Ogno, wydał do duchowieństwa i do ludności katolickiej na Górnym Śląsku list pasterski, w którym namiętnie występuje przeciw Polakom, za to że w obronie swych praw narodowych za broń chwycili i piętnuje księży polskich jako burzycieli pokoju i porządku zarzucając im współudział w powstaniu pisząc, że władzę ich, której winni posłuszeństwo, a która jest ustanowiona przez Ojca św. eminencja ks. biskup wrocławski, Jemu się należy posłuszeństwo. Krąży pogłoska, że rząd polski zwrócił się do Watykanu o odwołanie monsig. Ogna z Opola za jego list pasterski zwrócony przeciw Polsce.

Dochód z monopolu tytoniowego w Polsce 6 miljardów. Dochody z monopolu tytoniowego stopniowo wzrastają. I tak wyniósł czysty zysk za poprzedni 9-cio miesięczny okres budżetowy 1,410248000 Mkp, zaś już za sam 1 kwartał 1921 r. około jeden miljard 250 miljonów. W roku bieżącym spodziewać się przeto należy, że preliminowany czysty zysk w kwocie 6 miljardów zostanie w całości osiągnięty.

Bolszewicy przywracają podatki. Na zasadzie postanowienia konferencji ros. partyi komunistycznej komisarjat finansów przystąpił do obradowania ustawy w celu nałożenia szeregu podatków i zwiększenia dochodów państwa.

Wzrost produkcji w Polsce. Podług danych, zacytowanych w Sejmie, wzrost produkcji w roku bieżącym wynosi w porównaniu z rokiem ubiegłem: 17 procent dla węgla, 40 dla soli, 75 w hutnictwie, 80 w przemyśle metalowym, 50 procent w przemyśle włókienniczym, 34 w produkcji cukru, 72 w produkcji spirytusu. W roku ubiegłym fabryki polskie zatrudniały tylko 260.000 robotników, obecnie 340.000.

Opodatkowanie drożdży prasowanych. Rada Ministrów zarządza, że wyrób drożdży prasowanych i przerabianie płynnych drożdży prasowanych płynnych drożdży piwnych na prasowane na obszarze b. zaborów austrjackiego i rosyjskiego, może odbywać się tylko za pozwoleniem władzy skarbowej.

Opłata od drożdży prasowanych wynosi 20 mk. od 1 kilograma.

Rośnie drożyzna. Komisja dla badania wzrostu kosztów utrzymania, ustaliła, iż w miesiącu czerwcu w porównaniu z miesiącem majem 1921 r. koszty utrzymania rodziny pracowniczej, złożonej z 4-ch osób, zwiększyły się o przeszło 13 procent.

Wycofanie marek z 1919 roku. Polska Krajowa Kasa Pożyczkowa w porozumieniu i za zgodą ministerstwa skarbu wycofuje z obiegu następujące banknoty I emisji: 1) Stare 20 markówki z datą Warszawa 17 maja 1919 z wizerunkiem Kościuszki, 2) 5 markówki (data ta sama) z wizerunkiem Głowackiegoj 3) 1 markówki (data ta sama) z wizerunkiem orła polskiego. Termin przyjmowania tych banknotów w urzędach i instytucjach upływa z dniem 30 września.

Góry lodowe na Antlantyku. Londyński instytut meteorologiczny donosi że w Północnem Antlantyku około wielkich mielizn, skupione są wielkie masy gór lodowych, które mogą być niebezpieczne dla statków pływających w tej części Atlantyku.

Posucha i upały na zachodzie. Ze względu na wielką posuchę i upały, parlament francuski jednogłośnie uchwalił odwołanie rewii wojskowej w dniu 14 b. m.

W Hampstead odbyły się wczoraj wieczorem próby sprowadzenia deszczu przez strzelanie w powietrze pociskiem eksplozyjnym.

Miesiąc przymusowych robót za uderzenia psa. Sąd w Londynie skazał na miesiąc przymusowych robót człowieka, który tak mocno uderzył psa, że zaszła potrzeba dobicia go.

Sowietom zabrakło złota. Z Moskwy donoszą: Na ostatniem posiedzeniu rady komisarzy ludowych okazało się, że zakupy zagranicą są zupełnie niemożliwe ze względu na trudności finansowe, ponieważ zapas złota się skończył.

Wskutek nagłego wprowadzenia wolnego handlu ceny produktów rolnych poszły ogromnie w górę. Znajeźli się bowiem spekulanci, którzy wykupują zboże po niezmiernie wysokich cenach. I tak, jak stwierdzono grupa żydowskich paskarzy wysłała do okolicznych wsi pod Krakowem całe zastępy agentów, którzy płacą z gó.

ry za 100 kg. pszenicy, będącej jeszcze na pniu, po 24.000 Mk. To samo dzieje się i z ziemniakami.

Nowe fabryki w Polsce. W Warszawie ruszy w tych dniach fabryka kauczuku, w Zgierzu fabryka materjałów wybuchowych, w Opatówku ruszyli Amerykanie fabrykę sukna, a w Urbanowie w Poznańskiem powstała fabryka mydła.

Udział kapitału polskiego i kapitałów obcych w polskim przemyśle naftowym w r. 1921. Kapitał francuski 53,03 proc. kapitał polski — 18,35 proc., kapitał szwajcarski — 10,00 proc., kapitał austrjacki — 7,12 proc, kapitał angielski — 4,40 proc. kapitał holenderski — 4,32 proc, kapitał węgierski — 1,18 proc, kapitał włoski — 0,70 proc, kapitał belgijski — 0,46 proc, kapitał czeski — 0,41 proc, kapitał niemiecki — 0,03 proc, Razem 100 proc.

Z tego wynika, że my Polacy posiadamy zaledwie piątą część bogactwa naftowego, znajdującego się w własnym kraju.

Jest to nie wesoła prawda !!

Giełda zbożowa w Warszawie. Komitet giełdowy w Warszawie, łącznie z szeregiem organizacji gospodarczych czynią przygotowania do założenia w najszybszym czasie giełdy zbożowej w Warszawie.

Brak nauczycieli. Na ziemiach odstąpionych nam przez bolszewików jest brak aż 2.000 nauczycieli, których niema skąd wziąść !

Dziesięć miljardów dla dzieci. Rząd polski, by ratować dzieci i żywić je przy pomocy Ameryki, jak dotąd, musi dać na ten cel olbrzymią kwotę, bo aż dziesięć miljardów marek.

Co kosztuję Anglję strajki ? Olbrzymi strajk górników w Anglji, który trwał blizko dwa miesiące, kosztuje Anglję dwa miljardy franków w złocie, czyli przeszło trzysta miljardów naszych marek.

Megazyn fałszywych tysiąc markówek. U rodziny Pelzów we Lwowie skonfiskowano cały worek fałszywych tysiąc markówek.

Było ich tam za kilkadziesiąt miljonów.

KRONIKA

Skandal cukrowy. W lasach naszych mamy nadmiar jagód, a to poziomek i borówek. Zwłaszcza tych ostatnich jest tego roku moc nieprzebrana. Mimo to, a może właśnie na przekór dobru ludności nie otrzymujemy zupełnie cukru na przeróbki owocowe, prócz republikańskiej porcji, a to po 30 deka miesięcznie.

Ludność pozbawiona tłuszczów, nie będzie miała także choćby i marmolady dla dzieci ! To jest już grzechem nie do darowania !

Ludność ma wiele do powiedzenia o tem czekaniu i głodowaniu bez końca i musi przypomnieć, że nawet wrogie nam rządy zaborcze przynajmniej o cukier na przeróbki owocowe zawsze na czas się postarały.

Dajemy to odpowiednim czynnikom, jako nie zły wzór do naśladowania.

[illegible] opieka ze strony czynników rządzących musi się społeczeństwu należeć !

[illegible] robotników chrześć. w niedzielę dnia 17 lipca udała się, chociaż brak był inteligencji. Nie przybyła ona tylko dlatego, że z powodu cudownej pogody wolała ona po ciężkiej biurowej pracy szukać spoczynku w okolicznych górach.

List do Ameryki Jan Bator z Maniów prosi Józefa Batora w Passaic w Ameryce o zwrot 23 dolarów, które posłał do swojej żony, a które nieprawnie pobrała jego matka Katarzyna Bator z Mizernej. Inaczej będzie musiała rodzina Józefa narazić się na wysokie koszta.

Do tkackiej korporacji w Passaic w Ameryce Wielu ludzi na Podhalu czeka na odpowiedź, co się dzieje z Waszą Spółką. Miasto Nowy Targ ofiaruje za połowę ceny grunt pod fabrykę, wielu ludzi chce składać udziały, a nie mając odpowiedzi nie możemy ich przyjmować. Syndykat, rolniczy w Krakowie chce ofiarować maszyny i kilkanaście miljonów marek na założenie fabryki.

A więc czekamy na Waszą odpowiedz a pieniędzy na przędzalnię, czy tkalnię będzie u nas dosyć.

Wpisy do prywatnego seminarjum żeńskiego przeprowadza kierownik profesor Baran od godziny 11 do 12, w poniedziałki, wtorki i czwartki od godziny 11 do 12 przed południem w sali konferencyjnej w Gimnazjum do dnia 31 lipca b. r.

Rozbójo czeskie Jakubowi Zubkowi z Maruszyny wioski powiatu nowotarskiego ukradziono na dniu 16 września 1920 roku konia. Kradzieży dopuścił się wioskarz z Czechosłowacji którego przyłapała w Trzcianie na Orawie czeska policja. Konia tego mimo kilkakrotnych zgłaszań się właścicielowi nie wydano, dopiero w tych dniach w miesiącu lipcu władze skarbowe w Dolnym Kubinie L. 13.056 wezwał Zubka po odbiór konia jednak za zapłatą 4.000 koron czeskich, czyli przeszło 100.000 Mp.

Koń w czasie pobytu w niewoli czeskiej był używany ciągle do robót jak sam właściciel mógł stwierdzić jest wychudły, wymizerowany, że nie warta obecnie ani połowy tej sumy, którą mu każą Czesi zapłacić. Takich wypadków jest więcej że przytoczę tu tylko Szczyptę z Głodówki.

W ten sposób niszczą materjalnie Czesi obywateli polskich co im nie przeszkadza równocześnie wyciągać ręki do zgody.

Opłaty za telegramy. Z powodu podwyższenia ekwiwalentu marki polskiej w opłatach za telegramy zagraniczne podwyższa się z dniem 15-ego lipca br.

stawki taryfowe do poszczególnych krajów zagranicznych o sto procent wyżej od dotychczasowych. Z powyższego tytułu podwyższa się również należytości za poświadczania odbioru telegramów drogą pocztową (P. C. P. z 10 Mk. na 20 Mk.

Za doręczenie telegramu pocztą jako listu poleconego (P. R.) należytość za polecanie listu z 10 Mk. na 20 Mk. Należytość wniesioną z reklamacje telegramu zagranicznego zniża się z 75 Mk. na 40 Mk.

Również zniżoną została należytość za odpis telegramu przyjętego od telegrafowanego za każde 100 słów lub część tychże z 75 Mk. na 20 Mk.

Nowe opłaty pocztowe. Z dniem 15 lipca 1921 r. wchodzi w życie nowa taryfa pocztowa telegraficzna i telefoniczna ważniejsze postanowienia nowej taryfy następujące: za listy miejscowa do 250 g 5 Mk zamiejscowe do 20 g 5 Mk. do 250 g 10 Mk. kartki pojedyncze 4 Mk. podwójne 8 Mk. za kartki widokowe i świąteczne zawierające pozdrowienia lub inne formy grzeczności ujęte najwyżej w pięciu wyrazach 2 Mk. Przekazy; do 100 mk; 3 mk, do 250 mk, 5 mk, do 500 mk, 10 mk, do 1000 mk, 15 mk, do 2500 mk, 30 mk, do 5000 mk, 50 mk, do 10000 mk, 100 mk, do 15000 mk, 135 mk, do 20000 mk, 170 mk. do 25000 mk, 200 mk.

Za paczki do 1 kg. 20 mk, do 5 kg. 50 mk, do 10 kg. 100 mk, do 15 kg. 150 mk, polecenie przesyłek listowych 5 mk.

Za listy zagraniczne do 20 g 20 mk, za każde dalsze 20 g. 10 mk, Kartki zagraniczne, pojedyncza 12 mk, podwójna 24 mk, polecenie przesyłek zagranicznych 20 mk. Paczki do Czecho-Słowacji najwyższa waga 5 kg 110 mk, do Austrji 170 mk, Opłata za telegram w obrocie wewnętrznym od wyrazu 3 mk, prócz taksy zasadniczej 10 mk,

Na Górny-Śląsk złożyli Jędrzej Waradzyn Sromowce niżne 50 Mk. Nauczycielstwo Spiskie zamiast wieńca na grób ś. p. Dyonizy Haberowej 600 Mk.

Na pomnik Dra Scheina Stefanja Chmielakówna Zakopane 100 Mk.

Na cegiełkę wawelską złożyli do 15 lipca b. r. Rodzice uczniów i uczennic przy wpisach kwotę 20.994 Mk. Nie ulega wątpliwości, że w początkach września ta kwota wzrośnie do 30.000 Mk., a wtedy i podhalańskie gimnazjum stanie się fundatorem Cegiełki wawelskiej.

Ofiarność szkoły powszechnej żeńskiej w Zakopanem. W II. półroczu r. szk. 1920/21 złożyła szkoła pow. żeńska w Zakopanem na cele narodowe łączną kwotę 12.452 Mkp. a mianowicie: Na Święcone dla żołnierza 2300 Mk, na „Dom Wycieczkowy im. Ks. Stolarczyka" w Zakopanem 1.831 Mk, na Dar Narodowy 3 maja T. S. L. 1831 Mk. na Powstańców Górno-Śląskich 1.000 Mk, na Bursę Przemysłową panien polskich w Krakowie, dla dziewcząt po poległych i ofiarach wojny 1.500 Mk. (w tem pp. O. Cichocka 100 Mk. Wł. Borek 500 Mk. K. Piekło 200 Mk. A. Brzeczka 50 Mk. Bandurowa 30 Mk, XX. 50 Mk, zebrane na listę przez uczennicę 6 kl. Janinę Gąskównę, reszta uczennice) na Sanatorjum uczniów żołnierzy we Lwowie 1800 Mk. (w tem: z okazji imienin kierowniczki szkoły 230 Mk, za spóźnienia i opuszczone a nieusprawiedliwione dni nauki szkolnej 221·80 Mk.) na odbudowę Wawelu 2190 Mk. (w tem VII. kl. z okazji imienin kierowniczki szkoły 290 Mk. p. p. O. Cichocka 100 Mk., M. Jostowa 40 Mk. M. Michalczewska 50 Mk. H. Stanowska 100 Mk. J. Śliwkowa 50 Mk. G. Weselówna 50 Mk. resztę uczennice).

W I. półroczu złożyła szkoła żeńska w Zakopanem 12.400 Mk. („Gazeta Podhalańska" Nr. 9. z dn. 27. marca 1921.) a więc w roku szkolnym 1920/21. zebrano na cele narodowe łączną kwotę 24.852 Mkp.

Za ten dział redakcya nie bierze odpowiedzialności.
